

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

A takarmánypiac főbb jellemzői 2008-ban

.....	2
A gabonafélék termelői ára.....	4
Kötési ár a Budapesti Értéktőzsde Árupiaci szekcióján	8
Gabona alapú termékek feldolgozói értékesíté- si átlagára.....	13
Külpiaci információk.....	15

Olajosmag piaci jelentés19

A szójabab, a szójaolaj és a szójaliszt különböző határidőkre szóló kötési ára a Chicago-i Árutőzsdén	20-21
A növényi olajok heti átlagára a Milánói Áru- tőzsdén	22
A nyers növényi olajok árai	23
Az olajos növények és –darák európai árai	24

Készítette:

Molnár Zsuzsa

E-mail: Molnar.Zsuzsa@aki.gov.hu

Készítette:

Kemény Gábor

E-mail: Kemeny.Gabor@aki.gov.hu

Kiadó:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci-árinformációs Szolgálat

Magyarország, H-1463 Budapest Pf. 944

Telefon: (0036) 1 476 6092

Fax: (0036) 1 217 8111

Internet: www.aki.gov.hu

A takarmánypiac főbb jellemzői 2008-ban

A világ gabonatermelése a 2007-ben nagyobb volt az előző évhez viszonyítva. A világ búza-felhasználása a 2006. évi szinten maradt, a kukoricáé azonban lényegesen megnőtt a bioüzemanyag-előállításban, takarmány- és élelmiszeriparban jelentkező hatalmas igény következtében. Minimálisra csökkentek a világ gabonakészletei. Búza esetében a stagnáló világpiaci kínálat, a készletek kimerülése és az erőteljes kereslet járult hozzá ahhoz, hogy az árak magas szinten stabilizálódtak, kukoricánál pedig a növekvő kínálatot meghaladó felhasználás emelte az árakat.

Magyarországon a gyenge kínálat és a hazai valamint a környező országok keresletének köszönhetően a gabonafélék termelői ára 2007-ben fokozatosan emelkedett (3. ábra). Ennek hátterében búzánál a magas uniós árak illetve a növekvő kereslet, míg kukoricánál a gyenge kínálattal szembeni erős kereslet állt.

Az alapanyagárak emelkedése a takarmányok árában 1-2 hónapos késéssel jelent meg (4. ábra). Magyarországon, a hasznosítás irányától függően, 1-12%-kal csökkent a takarmány-előállítás 2007-ben, ami a csökkenő állatlétszámmal hozható összefüggésbe. A magyar takarmánygyártók kettős szorítás közé kerültek: egyrészt a magas alapanyagárak megnövelték az előállítás költségeit, így a tápárak is emelkedtek, másrészt a kisebb állatállomány miatt csökkent a kereslet. Az alapanyagáraktól való függőség bizonyos fokig mérsékelhető, ha olcsóbb helyettesítő termékeket használnak fel a takarmánygyártás során. Ez azonban korlátozott lehetőség, hiszen a takarmányok legfontosabb alapanyagai legfeljebb egymással helyettesíthetőek, áruk viszont gyakran együtt változik. A sertés- és brojlertáp esetében a fehérje-tartalom kiegészítésére, növelésére használt alapanyagoknál van elsősorban mód az olcsóbb megoldások keresésére.

A 2008/2009. gazdasági évben az előrejelzések szerint a világ kukoricatermelése csökkenhet, ugyanakkor nő a felhasználás. (Az USDA legfrissebb, májusi becslése szerint 777,56 millió tonna kukoricatermés várható, 2,27 millió tonnával kevesebb az előző gazdasági évhez képest. A felhasználás ezzel szemben 788,21 millió tonnára nőhet.) A kisebb vetésterületnek

illetve a kedvezőtlen körülményeknek (elhúzó-dó vetés a nedves idő miatt, a kelés késése) köszönhetően az USA kukoricatermelése 332,08 millió tonnáról 307,98 millió tonnára csökkenhet. A Strategic Grains májusi előrejelzése szerint ugyanakkor az EU-27 kukoricatermelése közel 10 millió tonnával 57,56 millió tonnára emelkedik. A világ csökkenő termelése következtében hiány várható kukoricából, aminek árfelhajtó hatása lehet. A kukorica iránt nőhet a verseny az élelmezési, takarmány és bioenergetikai célú felhasználás között. Továbbá a takarmánygyártók illetve az állattartók helyenként arra kényszerülhetnek, hogy helyettesítő termékeket keressenek a takarmányszükséglet fedezése érdekében.

Magyarországon a kukoricatermés a 2007. aszályos év után (3,9 millió tonna) 2008-ban 7,4 millió tonna lehet, amennyiben kedvezően alakul az időjárás. A legfrissebb termésbecslések alapján őszi búzából 5,2 millió tonna, őszi árpából csaknem 840 ezer tonna, tavaszi árpából 471 ezer tonna termés várható 2008-ban.

Az EU-27 termésbővülésének köszönhetően Európában, így Magyarországon is, a gabona árak mérséklődésére lehet számítani, ez azonban nagymértékben függ az időjárás alakulásától.

A tőzsdei jegyzések is arra utalnak, hogy a gabonafélék ára tovább csökken, de viszonylag magas szinten stabilizálódik a betakarítás idejére.

A Chicago-i Tőzsdén a búza és kukorica júliusi jegyzése közötti különbség a március közepi csúcstól folyamatosan mérséklődik (8. ábra). A két ár közelít egymáshoz, de még mindig több mint 5000 Ft az eltérés a búza javára. A változást elsősorban a búza tőzsdei jegyzésének csökkenése valamint a kukorica tőzsdei jegyzésének mérsékelt növekedése eredményezte.

A Budapesti Értéktőzsde árupiaci szekciójában a takarmány-alapanyagok ára csökken (7. ábra). Takarmánybúza és takarmányárpa esetében az augusztusi határidős árak már a betakarításkori árat jelzik: a takarmánybúza ára, a jelenlegi előrejelzések szerint 40 ezer Ft, a takarmányárpáé 35-36 ezer Ft körül várható. A takarmánykukorica júliusi (betakarítás előtti) jegyzése magasabb az előző két gabonaféle augusztusi jegyzésénél, 45 ezer Ft körül mozog, de ez is csökkenő

tendenciát követ. A gabonaárak mérséklődésének oka a kedvező magyarországi és európai terméskilátások.

Az alapanyagárak és a takarmányárak alakulása szorosan összefügg egymással. Az Unióban történt változások nyomonkövetéséhez ad támpontot a német árak változása, melyet a magyar árak változásával vetettünk össze. (3-4. ábra)

Az alapanyagok árváltozását 1-2 hónapos csúszással követi a takarmányárak változása. Mind az alapanyag (kivéve a takarmánybúza), mind a sertés- és brojlertáp árak tekintetében 2007. június-júliusig együtt mozogtak a német és magyar árak. A betakarítást követően azonban szétváltak. A magyar tápárak növekedése kisebb mértékű és lassabb volt, mint a német tápoké, azzal együtt, hogy a hazai alapanyagok ára (takarmánybúza és kukorica) jobban nőtt a német

árakhoz képest. 2008 elejétől elsősorban a magyar és német sertéstáp-árak változása válik ellentétessé, aminek háttérében a takarmány piacok eltérő keresleti-kínálati viszonyai állnak. Németországban a ZMP kimutatása szerint csekély változás tapasztalható a sertés (-0,2%) és a brojler (+2,6%) állományban az előző évhez viszonyítva, vagyis stabil a kereslet. Magyarországon viszont 2008. áprilisában 2007. áprilisához képest a sertésállomány 10%-kal csökkent, a tyúkféléké 6%-kal nőtt. A magyar sertéstápok egyre csökkenő mértékű árnövekedésének egyik oka - a növekvő alapanyagárak ellenére - tehát a jelentős állománycsökkenés miatti szűkebb kereslet. A brojlertápok piacán a tyúkfélék állományának növekedése következtében nem várható keresletcsökkenés.

1. táblázat
A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 22. HÉTEN *SZÁRMAZÁSI HELY SZERINT

Megnevezés		*Szarmazási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak - Magyaro.	2008. 21. hét	2008. 22. hét	2008. 22. hét/ 2008. 21. hét (%)
Étkezési búza	tonna				2 381,29	9 643,31	404,96
	Ft/t				60 131,59	58 169,43	96,74
Takarmánybúza	tonna		-	-			
	Ft/t		-	-			
Takarmánykukorica	tonna	1504,9	355,51	-	2 931,68	1 860,41	63,46
	Ft/t	45596,58	50922,51	-	47 524,58	46 614,32	98,08
Takarmányárpa	tonna	-		-			
	Ft/t	-		-			

*Szarmazási hely, ahol a gabonát megtermelték

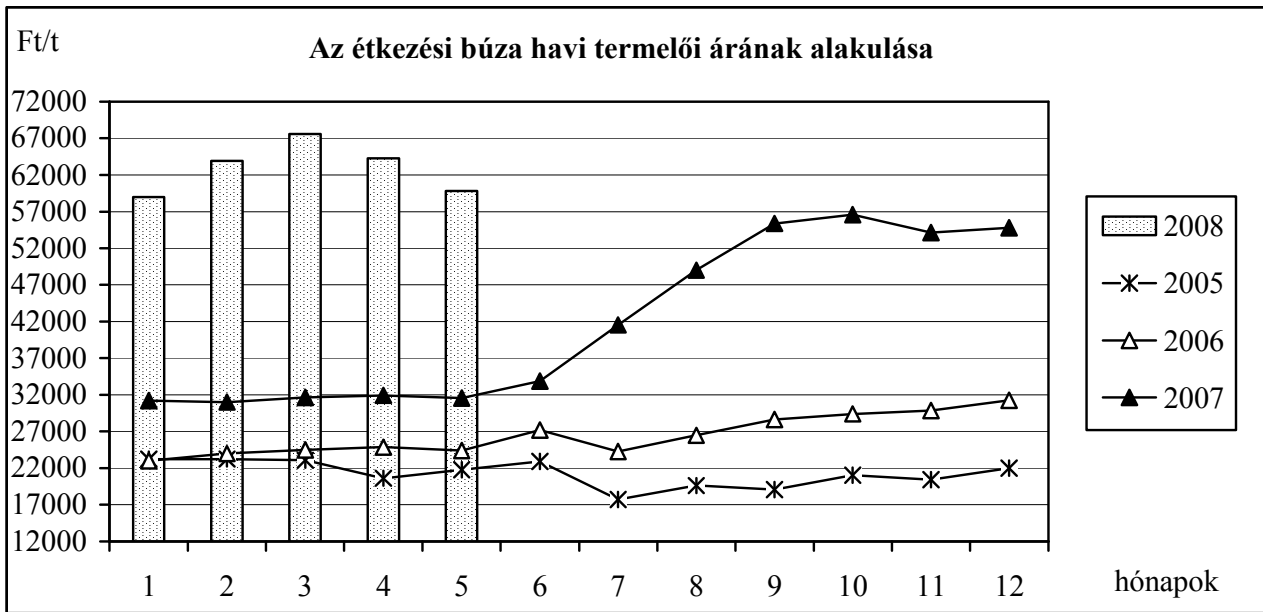
Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus.

Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

2. táblázat
A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 22. HÉTEN

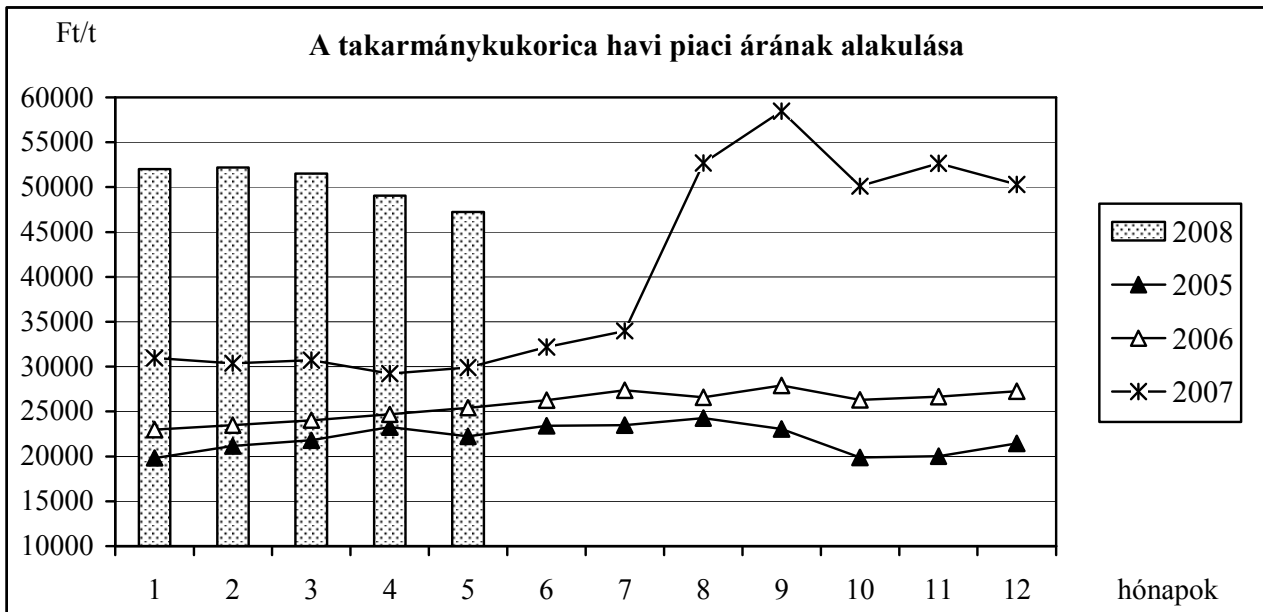
Megnevezés		Országos				
		2007. 22. hét	2008. 21. hét	2008. 22. hét	2008.22. hét/ 2007. 22. hét (%)	2008. 22. hét/ 2008. 21. hét (%)
Étkezési búza	tonna	2 217,87	2 381,29	9 643,31	434,80	404,96
	Ft/t	31 260,92	60 131,59	58 169,43	186,08	96,74
Takarmánybúza	tonna					
	Ft/t					
Takarmánykukorica	tonna	5 353,61	2 931,68	1 860,41	34,75	63,46
	Ft/t	29 759,11	47 524,58	46 614,32	156,64	98,08
Takarmányárpa	tonna	-			-	
	Ft/t	-			-	

1. ábra

Forrás: PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

2. ábra

Forrás: PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

**AZ ÉTKEZÉSI BÚZA TERMELŐI ÁRÁNAK ALAKULÁSA
NÉHÁNY KÖZÉP-KELET- ÉS NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGBAN**

hetek	Észtország	Nagy-Britannia	Németország	Szlovákia	Magyarország
Ft/tonna					
4	59 560	67 310	61 930	56 720	54 971
5	58 630	-	61 810	58 320	61 708
6	53 560	65 240	62 160	59 060	61 717
7	56 580	69 120	65 830	60 360	62 335
8	59 380	-	65 810	60 370	63 530
9	57 120	-	66 900	61 870	67 760
10	56 760	69 490	67 340	62 730	67 558
11	-	69 880	67 620	63 640	67 098
12	57 680	-	66 740	62 760	68 886
13	56 460	67 340	65 420	59 260	67 234
14	54 110	65 010	61 970	59 680	64 437
15	-	-	-	-	67 312
16	-	62 250	58 080	61 350	63 624
17	54 220	-	55 380	59 830	64 861
18	55 860	-	52 370	61 670	62 420
19	59 810	-	51 210	59 600	66 568
20	53 120	-	50 770	60 830	63 703
21	-	-	49 320	59 520	60 131
22	-	-	48 040	63 500	58 169

hetek	Oroszország	Lengyelország	Lettország	Bulgária	Litvánia
Ft/tonna					
4	-	-	60 700	64 300	-
5	51 000	63 500	59 010	65 120	60 550
6	52 690	64 360	62 930	64 750	60 290
7	-	65 680	54 900	66 790	63 810
8	59 140	66 070	62 720	66 080	65 390
9	62 450	66 910	65 930	67 290	67 150
10	63 960	68 620	-	67 480	70 050
11	-	69 730	60 330	67 890	72 180
12	65 470	68 550	-	65 790	68 820
13	67 680	68 590	65 820	66 020	67 300
14	-	69 650	66 410	66 390	68 450
15	-	-	-	-	-
16	-	69 790	63 440	64 530	63 860
17	-	69 520	63 700	63 730	62 990
18	-	68 250	-	64 390	63 950
19	-	66 460	59 740	63 050	63 670
20	-	66 290	56 850	61 450	55 370
21	-	63 700	-	54 100	-
22	-	61 610	48 520	-	49 840

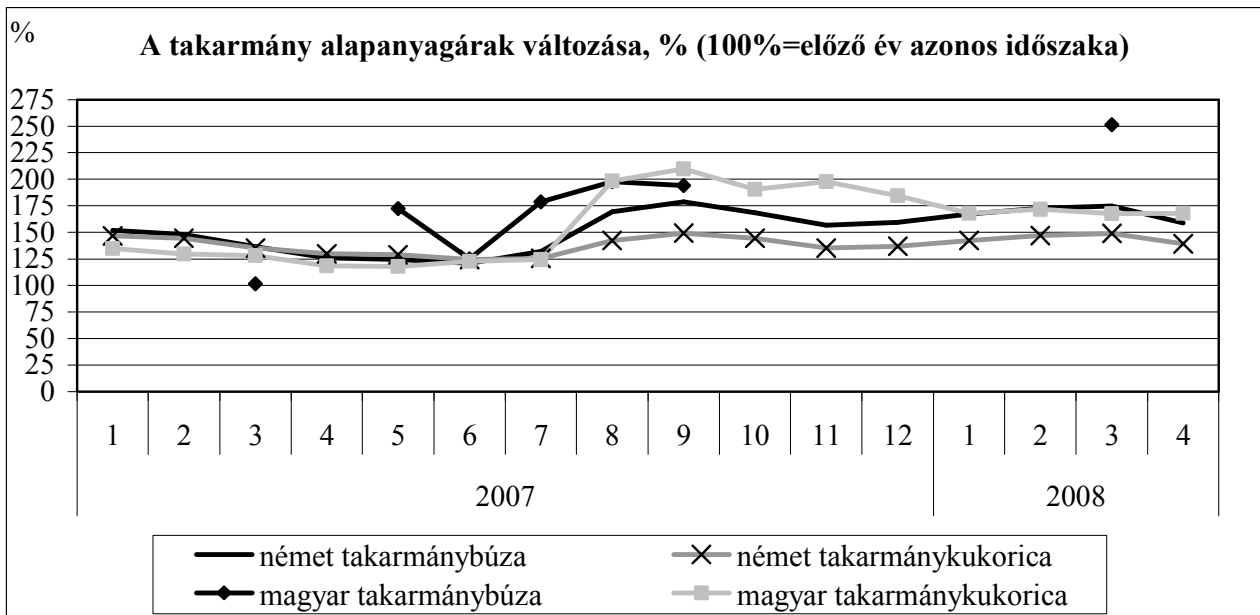
Megjegyzés-az ár a következő standardra vonatkozik:

- hektoliter súly min. 73 kg
- nedvességtartalom max. 14,5%
- idegen magtartalom max. 7%
- csírázott szemszázalék max. 4%
- Hageberg-féle esésszám min. 220

Eltérések a standardtól:

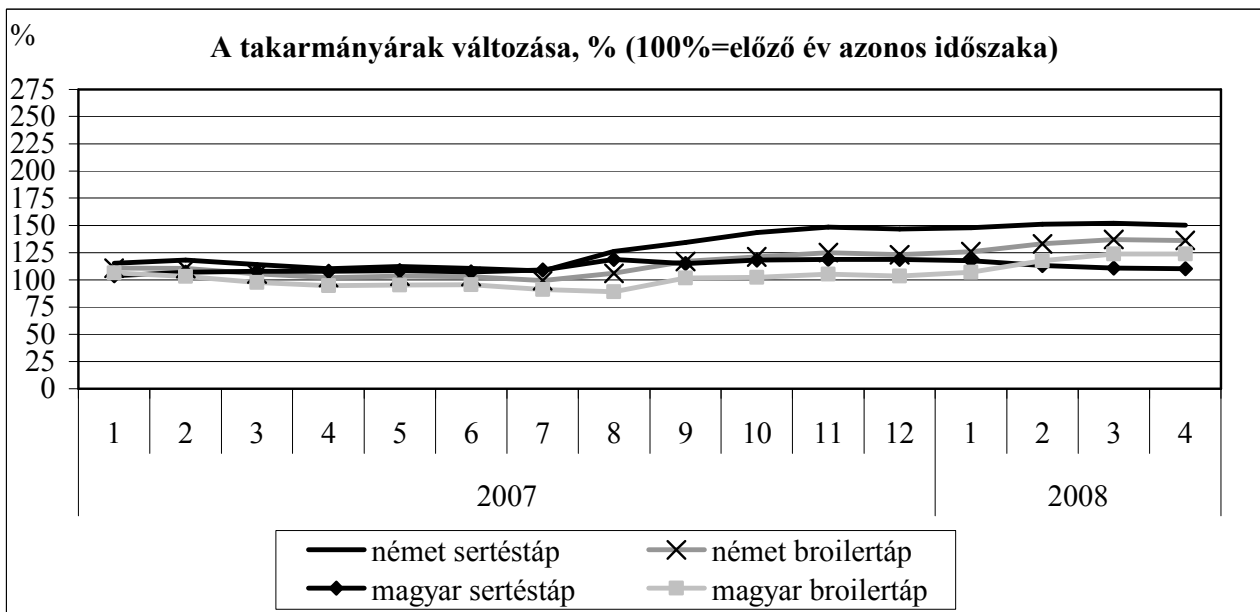
- Bulgária* -hektoliter súly min.76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalom max.4%
- Csehország* -hektoliter súly min 76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalom 6%, csírázott szemszázalék 2,5%
- Észtország* -hektoliter súly 72 kg, Hageberg-féle esésszám 180, csírázott szemszázalék 3%
- Lengyelország* -hektoliter súly min.76 kg, idegen magtartalom max. 6%
- Magyarország* -hektoliter súly 76 kg, csírázott szemszázalék max. 2%, Hageberg-féle esésszám 230
- Nagy-Britannia* -hektoliter súly min.76 kg, Hageberg-féle esésszám 250
- Szlovákia* -hektoliter súly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%
- Ukrajna* - 12%-os fehérjetartalom, idegen magtartalom max. 8%
- Oroszország* -nedvességtartalom max. 15%

3. ábra

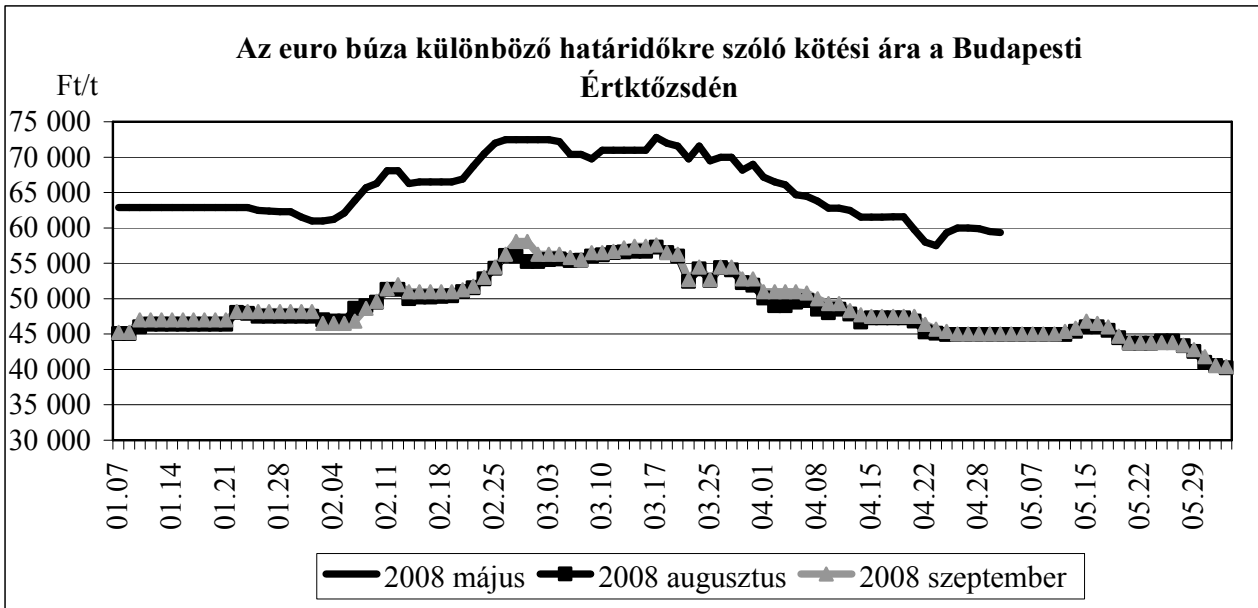

Forrás: PÁIR, AGRIMIS

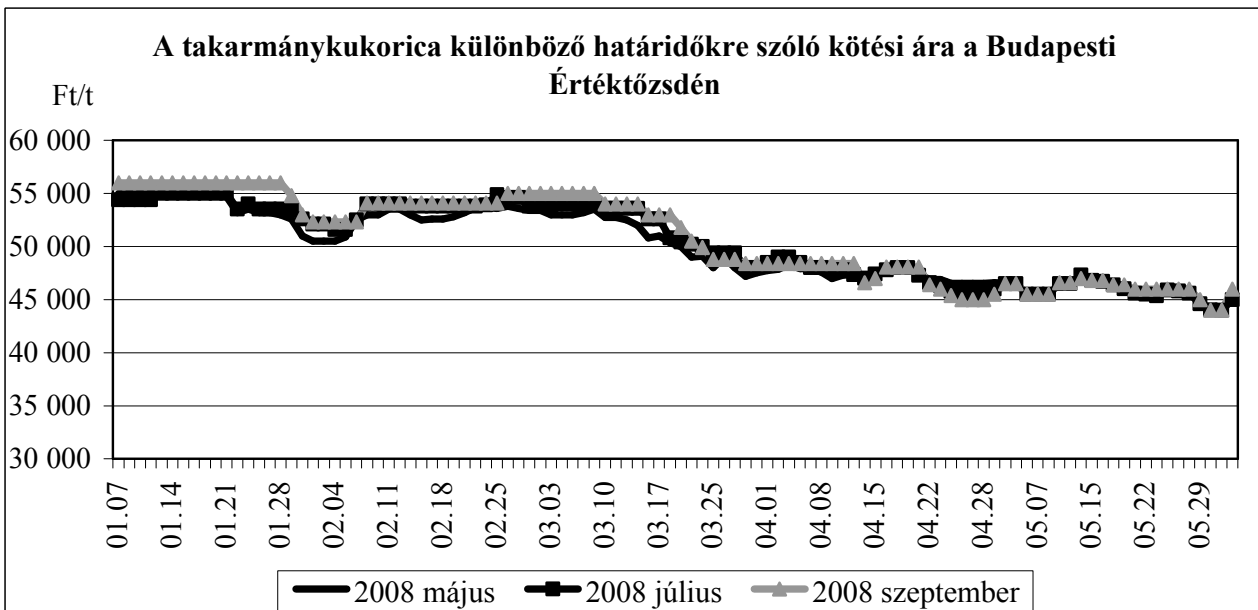
4. ábra

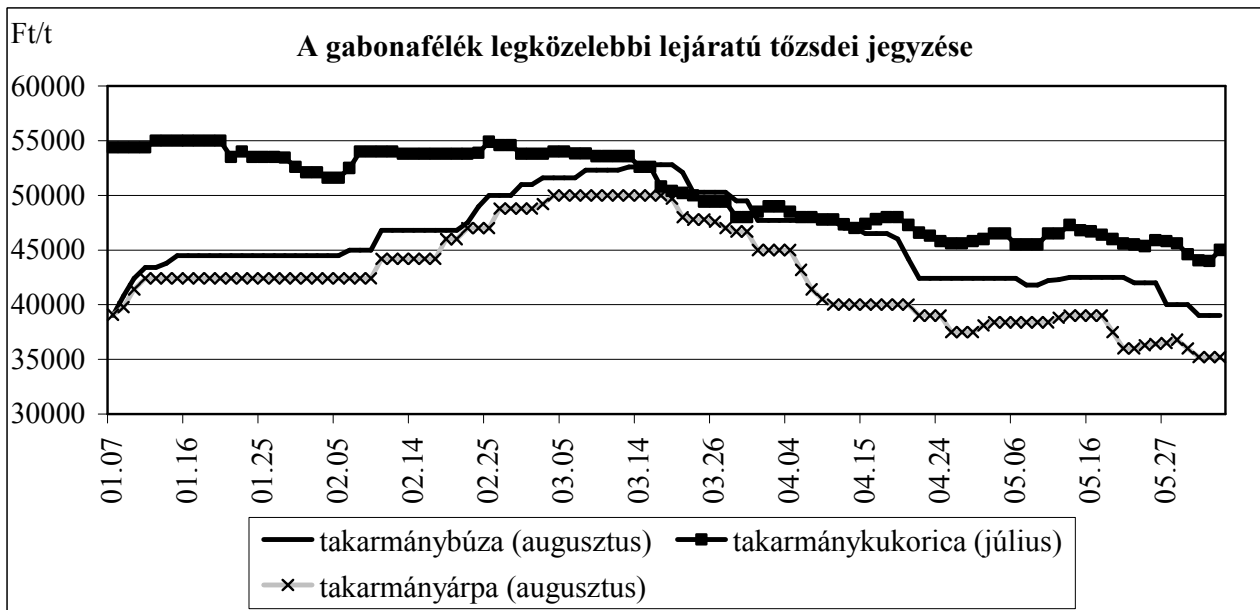
Forrás: PÁIR, AGRIMIS

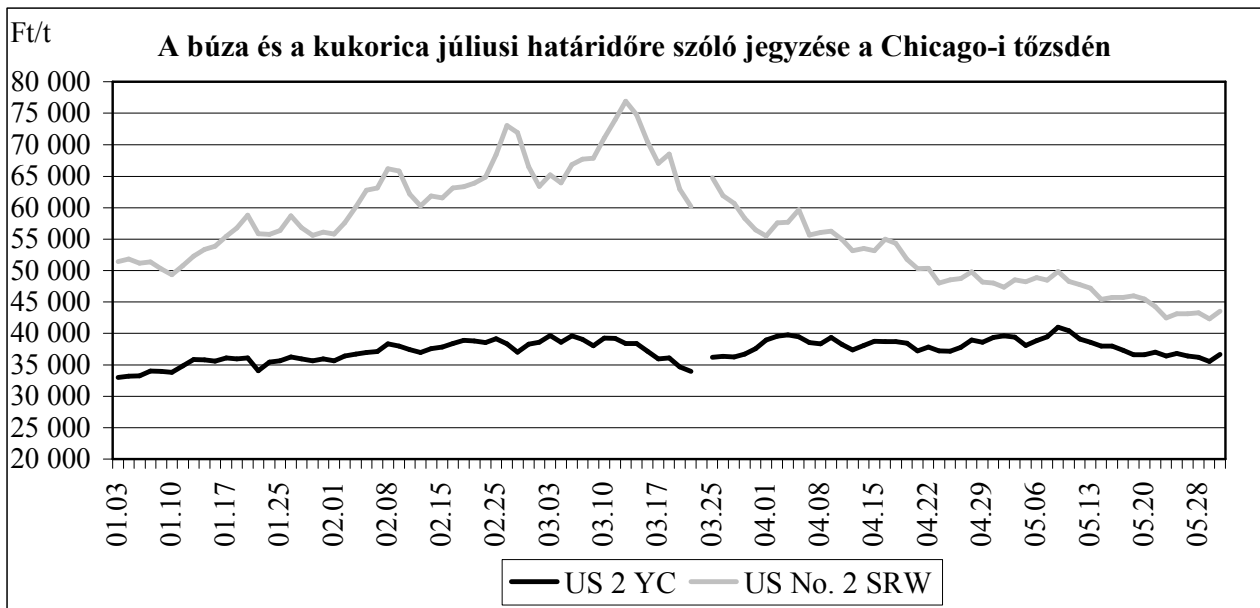
Forrás: BÉT

Forrás: BÉT

Forrás: BÉT

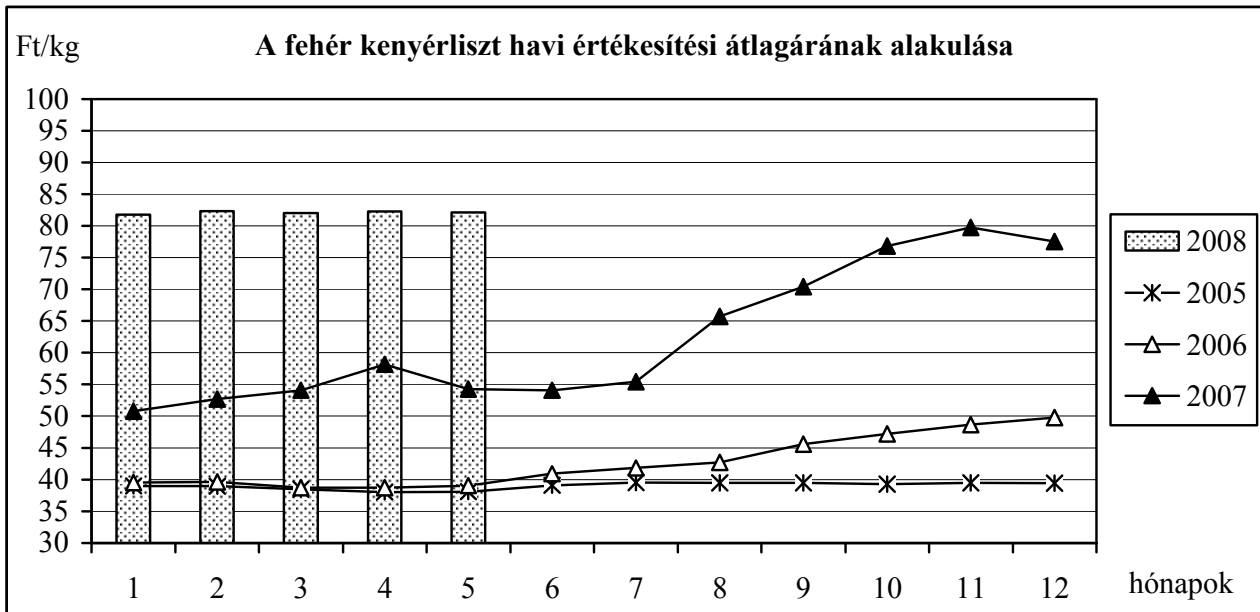

US 2 YC-USA 2. Yellow Corn

US No. 2 SRW-USA 2. Soft Red Winter

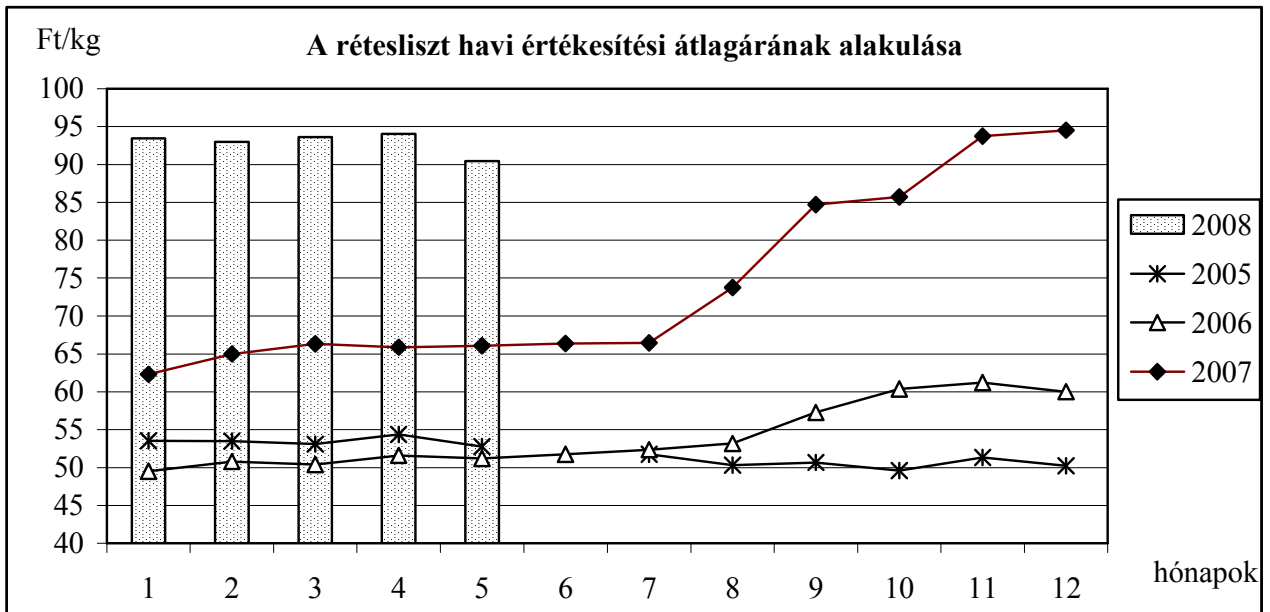
Forrás:CBOT-Chicago Board of Trade

9. ábra

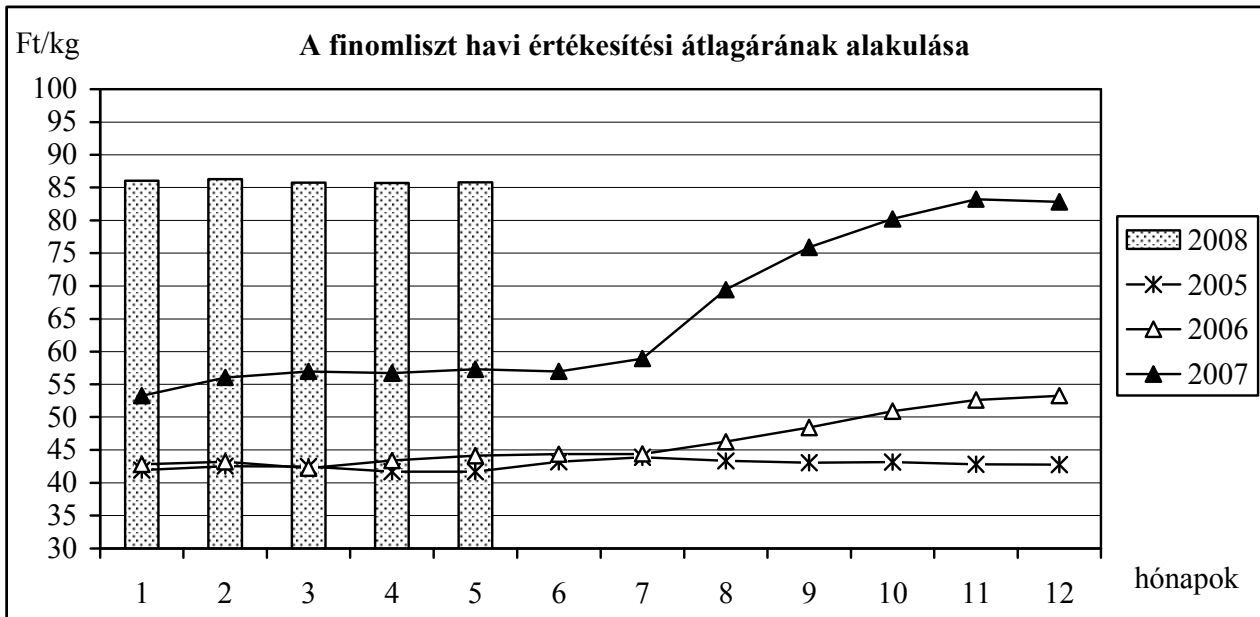
Forrás: PÁIR

10. ábra

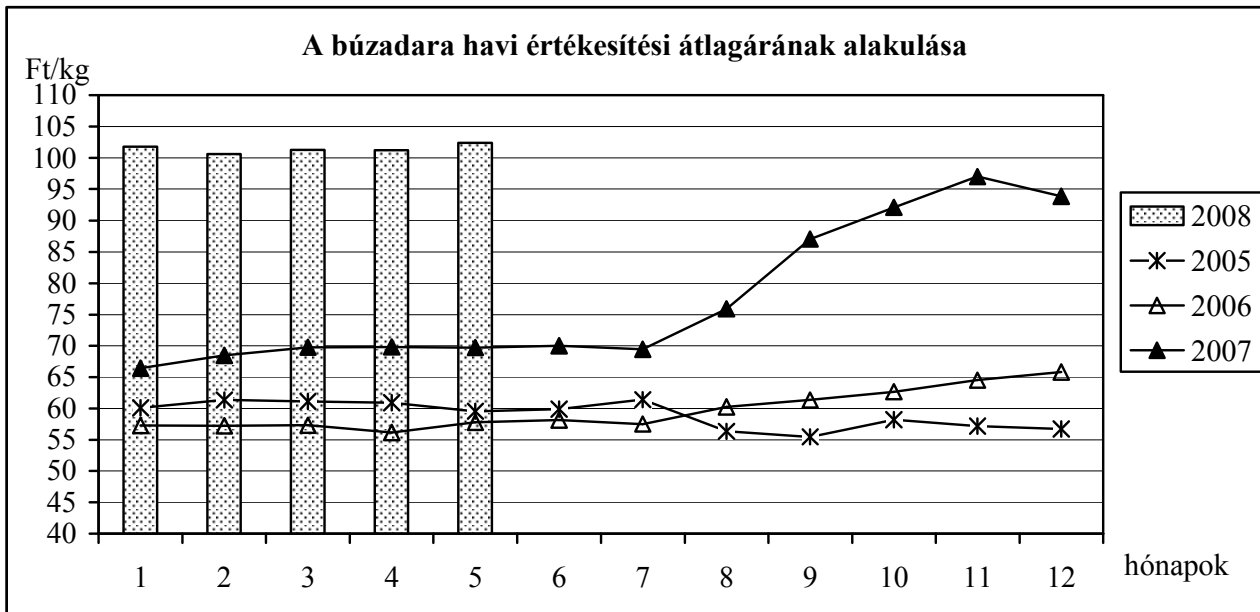
Forrás: PÁIR

11. ábra

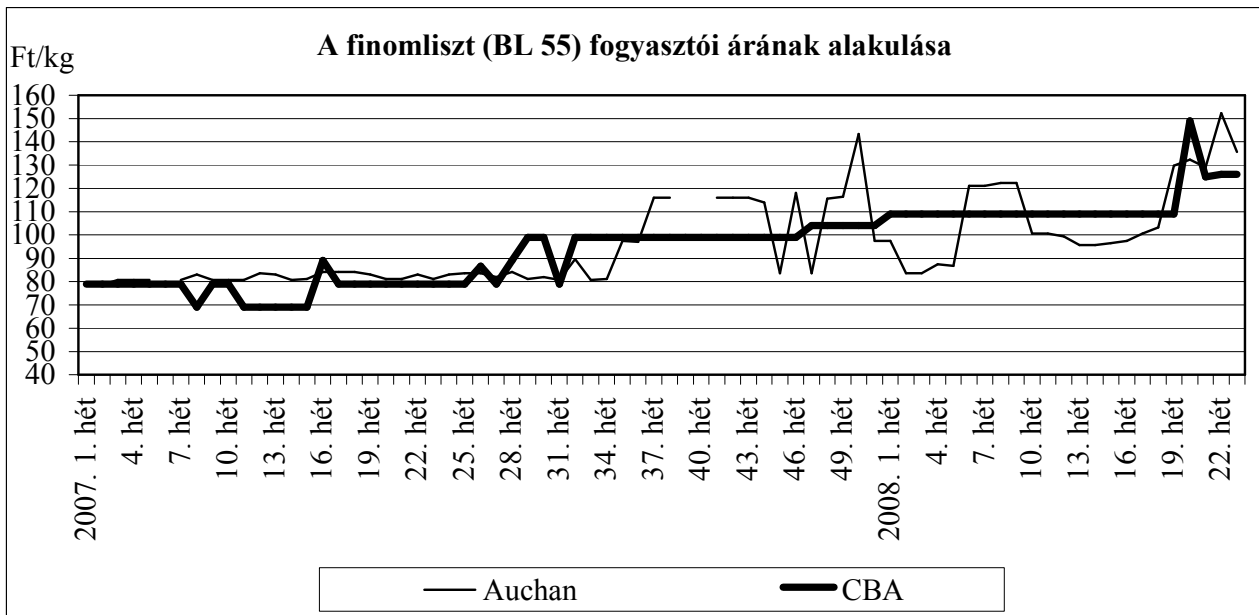
Forrás: PÁIR

12. ábra

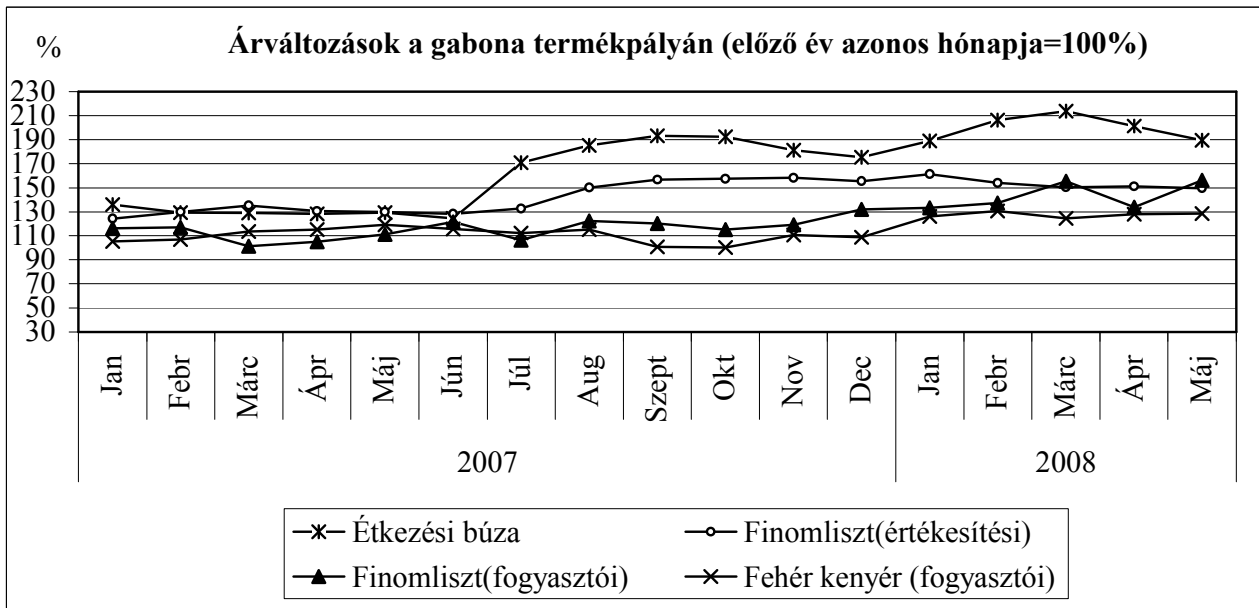
Forrás: PÁIR

13. ábra

Forrás: PÁIR

14. ábra

Forrás: PÁIR

GABONA ALAPÚ TERMÉKEK ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRA A 22. HÉTEN

Gabonaipari termékek		Országos				
		2007. 22. hét	2008. 21. hét	2008. 22. hét	2008.22. hét/ 2007. 22. hét (%)	2008. 22. hét/ 2008. 21. hét (%)
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	722,11	1755,90	1595,87	221,00	90,89
	Ft/kg	55,54	81,59	81,22	146,24	99,55
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	952,60	2385,44	2031,31	213,24	85,15
	Ft/kg	57,72	84,26	84,56	146,51	100,36
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	570,26	1630,29	973,68	170,74	59,72
	Ft/kg	62,51	93,42	92,02	147,20	98,50
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	35,00	320,71	110,79	316,54	34,55
	Ft/kg	61,77	83,37	88,75	143,68	106,45
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	27,10	221,65	43,55	160,70	19,65
	Ft/kg	67,92	79,65	90,73	133,59	113,92
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	48,26	152,12	106,21	220,08	69,82
	Ft/kg	70,28	103,00	99,56	141,65	96,66
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	375,61	918,46	588,76	156,75	64,10
	Ft/kg	52,91	81,13	79,63	150,48	98,14
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	763,20	1508,95	1387,33	181,78	91,94
	Ft/kg	55,34	83,02	83,49	150,87	100,57
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	88,75	267,51	393,13	442,99	146,96
	Ft/kg	58,65	86,72	85,72	146,15	98,84
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	33,10	35,57	87,78	265,18	246,77
	Ft/kg	60,39	90,24	88,52	146,60	98,10
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	21,73	126,54	72,31	332,71	57,14
	Ft/kg	71,92	105,04	100,23	139,35	95,42

5. táblázat

A MEGFIGYELT GABONA ALAPÚ TERMÉKEK FOGYASZTÓI ÁRA 2008-BAN

Termék	2007 május	2008 április	2008 május
Finomliszt BI 55 1 kg	101	125	158
Fehér kenyér 1 kg	187	233	241
Félbarna kenyér 1 kg	160	205	220
Étkezési búzadara AD /kg	127	147	182

Forrás: PÁIR

KÜLPIACI INFORMÁCIÓK

HATÁRIDŐS PIACOK (2008. május 30.)

6. táblázat

Búza

<i>MATIF, Párizs</i>		<i>CBOT, Chicago</i> <i>*(őszi, lágy búza)</i>		<i>Kansas</i> <i>** (őszi, kemény búza)</i>		<i>Minneapolis</i> <i>*** (tavaszi, kemény búza)</i>			<i>LIFFE****</i>	
Szállítási határidő	EUR/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Szállítási határidő	GBP / tonna	Ft/tonna
2008. augusztus	182,00	2008. július	279,78	2008. július	294,65	2008. július	387,61	2008. július	148,50	45 520
2008. november	183,25	2008. szeptember	285,65	2008. szeptember	299,80	2008. szeptember	320,74	2008. november	135,00	41 382
2009. január	184,00	2008. december	293,64	2008. december	307,15	2008. december	321,48	2009. január	137,75	42 225
2009. március	183,50	2009. március	300,90	2009. március	311,92	2009. március	321,11	2009. március	140,00	42 914
2009. május	185,75	2009. május	305,31	2009. május	310,45	2009. május	321,11	2009. május	142,50	43 681
2009. augusztus	186,75	2009. július	308,06	2009. július	310,45	2009. július	317,80	2009. július	145,00	44 447

*SRW-Soft Red Winter

**HRW-Hard Red Winter

***DNS-Dark Northern Spring

**** étekezési és takarmánybúza

CBOT-Chicago Board of Trade

KCBOT-Kansas City Board of Trade

MGE-Minneapolis Grain Exchange

Kukorica

7. táblázat

<i>MATIF, Párizs</i>		<i>CBOT, Chicago</i>	
Szállítási határidő	EUR/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna
2008. június	182,50	2008. július	235,92
2008. augusztus	183,75	2008. szeptember	241,14
2008. november	183,00	2008. december	246,65
2009. január	186,25	2009. március	251,97
2009. március	189,50	2009. május	255,31
2009. június	186,50	2009. július	257,78

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

Repce

8. táblázat

<i>MATIF, Párizs</i>	
Szállítási határidő	EUR / tonna
2008. augusztus	432,50
2008. november	438,75
2009. február	443,50
2009. május	448,00
2009. augusztus	418,00
2009. november	422,00

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

ÉTKEZÉSI BÚZA ÉS TAKARMÁNYKUKORICA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Étkezési búza	2007.22. hét		2008. 22. hét		
Franciaország					
Rouen	151	37 751	181	43 514	június
La Pallice	151	37 751	188	45 202	június
* Creil	141	35 252	189	45 443	június
Németország					
Hamburg	-	-	205	49 415	június
Würzburg	-	-	210	50 621	június
Köln	-	-	-	-	-
Drezda	-	-	205	49 415	június
Dánia					
Koppenhága	-	-	-	-	-
Olaszország					
Milánó	-	-	-	-	-
Bologna	-	-	-	-	-
Belgium					
Brüsszel	157	39 236	-	-	május
Spanyolország					
**Barcelona	-	-	212	51 103	május
Ausztria					
Bécs	-	-	-	-	-
Finnország					
Nokia	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica					
Franciaország					
*Creil	150	37 387	186	44 720	június
Bordeaux/Bayonne	166	41 385	188	45 202	június
La Pallice	165	41 250	187	44 961	június
Németország					
Hamburg	-	-	-	-	-
Olaszország					
Bologna	-	-	-	-	-
Spanyolország					
**Barcelona	-	-	205	49 415	május

*FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

** - import búzaár

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

TAKARMÁNYBÚZA ÉS TAKARMÁNYÁRPA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Takarmányárpa	2008.22. hét		
Anglia			
Kelet-Anglia	177	42 627	május
Franciaország			
Rouen	174	41 827	június
La Pallice	177	42 550	június
* Creil	172	41 345	június
Németország			
Hamburg	195	47 005	június
Hannover	186	44 835	június
München	-	-	-
Drezda	188	45 317	június
Dánia			
Koppenhága	-	-	-
Olaszország			
Bologna	-	-	-
Belgium			
Brüsszel	-	-	-
Spanyolország			
Barcelona	205	49 415	május
Ausztria			
Bécs	203	48 813	június
Finnország			
Raisio	164	39 412	május
Takarmánybúza			
Franciaország			
*Creil	183	43 996	június
Németország			
Hamburg	202	48 692	június
Hollandia			
*Rotterdam	210	50 621	május
Belgium			
Brüsszel	-	-	-

*FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

NEMZETKÖZI GABONAJEGYZÉSEK

BÚZA	2008.05.23.		2008.05.30.		Szállítási hónap	Kikötő
	USD/t	Ft/t	USD/t	Ft/t		
keménybúza						
⁽¹⁾ Kanada CWRS 13,5%	489,55	76 325,74	489,38	76 103,48	június	*FOB St. Lawrence
⁽²⁾ Ausztrália APH 14 %	414,00	64 546,74	414,00	64 381,14	május	*FOB Eastern States
⁽³⁾ US No. 2 DNS 14%	—	—	—	—	—	*FOB Portland
⁽⁴⁾ US No. 2 HRW	326,10	50 842,25	327,50	50 929,53	július	*FOB US Gulf
⁽⁵⁾ Ausztrália ASW	404,00	62 987,64	404,00	62 826,04	május	*FOB Eastern States
⁽⁶⁾ EU, Franciaó. alapminőség	—	—	297,70	46 295,33	június	*FOB Rouen
lágybúza						
⁽⁷⁾ US No. 2 SRW	250,80	39 102,23	250,40	38 939,70	július	*FOB US Gulf
⁽⁸⁾ Ukrajna lágy búza	290,00	45 213,90	290,00	45 097,90	—	*FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
⁽⁹⁾ Kanada CWAD 1	665,80	103 804,88	665,50	103 491,91	május	*FOB St. Lawrence
⁽¹⁰⁾ Kanada CWAD 2	665,80	103 804,88	665,50	103 491,91	május	*FOB St. Lawrence
KUKORICA						
⁽¹¹⁾ US No. 3 YC	243,20	37 917,31	245,80	38 224,36	július	*FOB US Gulf
Argentína	220,40	34 362,56	229,30	35 658,44	június	*FOB Up River
ÁRPA						
⁽¹²⁾ EU, Franciaó., takarmány	—	—	266,80	41 490,07	június	*FOB Rouen
Ukrajna, takarmány	—	—	—	—	—	*FOB Black Sea
⁽¹³⁾ US PNW	—	—	—	—	—	*FOB PNW

(1) CWRS-Canada Western Red Spring-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(2) Ausztrália APH- Australian Prime Hard-14 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(3) US No. 2 DNS- USA Dark Northern Spring- 14%-os fehérjetartalom-keménybúza

(4) US No. 2 HRW-USA Hard Red Winter-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(5) ASW- Australian Standard White-standardbúza

(6) EU, Franciaó. alapminőség - a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(7) US No. 2 SRW- USA Soft Red Winter-10,3 %-os fehérjetartalom-lágybúza

(8) Ukrajna lágy búza- 12%-os fehérjetartalom-lágybúza

(9) Kanada CWAD 1-Canada Western Amber Durum 1-kemény

(10) Kanada CWAD 2-Canada Western Amber Durum 2-kemény

(11) US YC 3- USA No. 3 Yellow Corn

(12) EU, Franciaó., takarmányárpa-a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(13) US PNW- USA Pacific Northwest

*FOB-Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

OLAJOSMAG PIACI JELENTÉS

- *Az ásványolajár drasztikus emelkedése tovább növelte a növényolajok árát és a biodízel iránti keresletet.*
- *Tovább tart az argentin farmerek sztrájkja, minimális szinten az európai napraforgó-készletek.*
- *A forint árfolyamának erősödése miatt a nemzetközi áremelkedés ellenére estek a hazai árak.*

Világpiaci helyzet

Az elmúlt hetekben ismét nőttek az olajos magvak jegyzései. Ennek fő oka, hogy újra drasztikusan emelkedett az ásványolaj ára, aminek hatására növekedett a kereslet a növényolajok és a biodízel iránt. Ez a hatás átgyűrűzött az alapanyagok piacára is. További áremelő tényező volt az USA-beli **szójavetések** kétsége a szokatlanul hideg és csapadékos idő miatt, valamint a pálmaolaj fogyasztásának gyors növekedése, ami a korábban kiépített délkelet-ázsiai biodízel-gyártó kapacitások nagyobb fokú kihasználására vezethető vissza.

Az olajosmagvak dollárban, illetve euróban megfigyelhető áremelkedését eliminálta a forint elmúlt hetekben megfigyelhető jelentős erősödése a külföldi valutákkal szemben, melynek következtében az árak forintban kifejezve inkább csökkentek, mint nőttek (1-3. ábra).

Európai kitekintés

A **repce** és a **repceolaj** esetében is megfigyelhető volt az árnövekedés (2. táblázat), amit a világpiaci áremelkedés és a repceolajból készült biodízel ásványolajhoz viszonyított növekvő versenyképessége indukált (4. ábra). Az áremelkedés azonban itt sem látszik az ábrán a

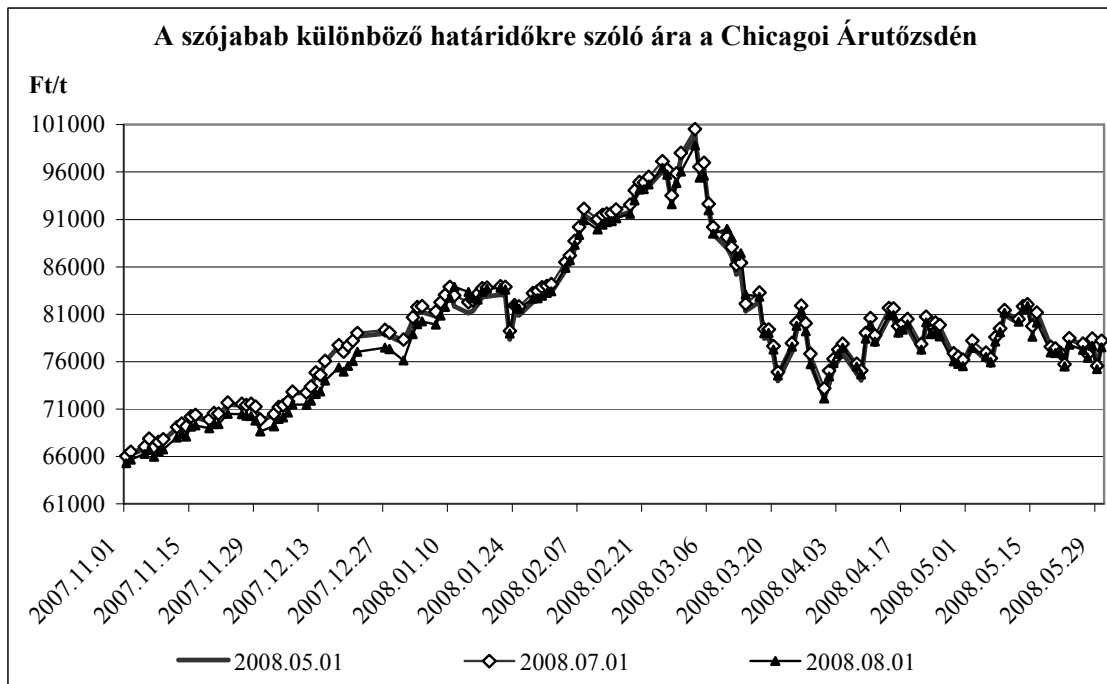
forintárfolyam emelkedése miatt. A magas árakra annak ellenére is számítani lehet, hogy egész Európában, Kínában, Indiában és Kanadában is kedvezőnek ígérkezik a repcetermés, így bőséges kínálat várható az új gazdasági évben.

A **napraforgó** esetében továbbra is az argentin farmerek sztrájkja határozza meg az ármozgásokat. Nincs megegyezés az argentin kormánnyal az exportadók ügyében, így június 9-ig folytatódik a dél-amerikai ország olajosmag-exportját és olajmalmait megbénító akció. Ennek hatására a legfontosabb napraforgó-importőr régió, az EU készletei tovább szűkülhetnek, és ebben a szezonban 400 ezer tonnával kevesebb napraforgóolaj kerül felhasználásra, mint a korábbi években. A 2008/09-es gazdasági év a kiválónak ígérkező ukrán-orosz termés ellenére sem hoz jelentős áresést a minimális készlet-szint és a magas kereslet miatt.

Hazai körkép

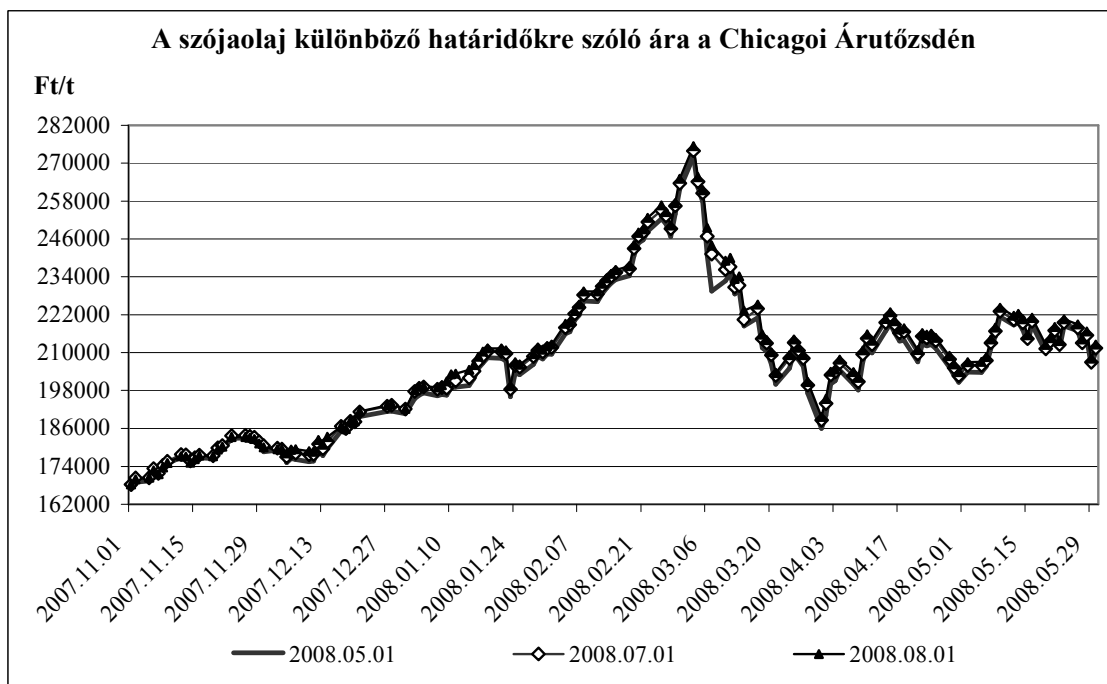
A hazai árakra is hatott a forint árfolyamának erősödése: mivel a hazai valuta erősödése meghaladta a nemzetközi piacokon dollárban, illetve euróban tapasztalható áremelkedést, a forintban kifejezett árak csökkentek (6. ábra). Ez mind a napraforgó, mind a repce esetében tapasztalható volt. A feldolgozott termékek közül a napraforgóolaj tovább drágult az európai készletek csökkenése és az európai olajárak emelkedése miatt, míg a napraforgódara ára inkább csökkent a takarmánygabonák árának jelentős esésével (1. táblázat).

1. ábra

Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

2. ábra

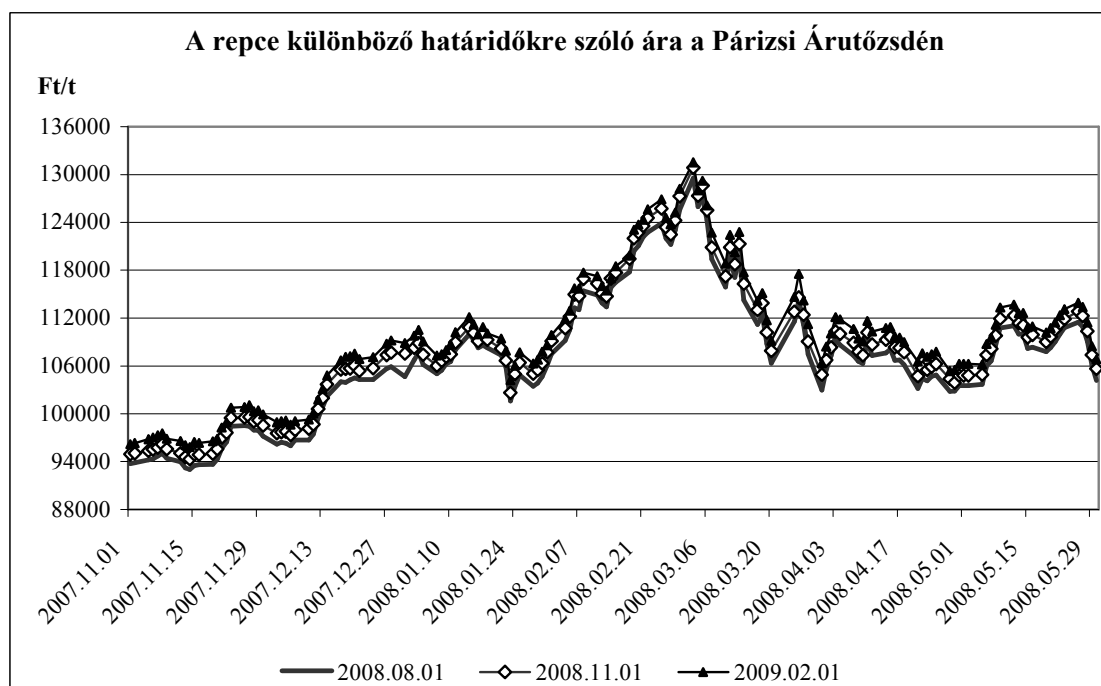
Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

3. ábra

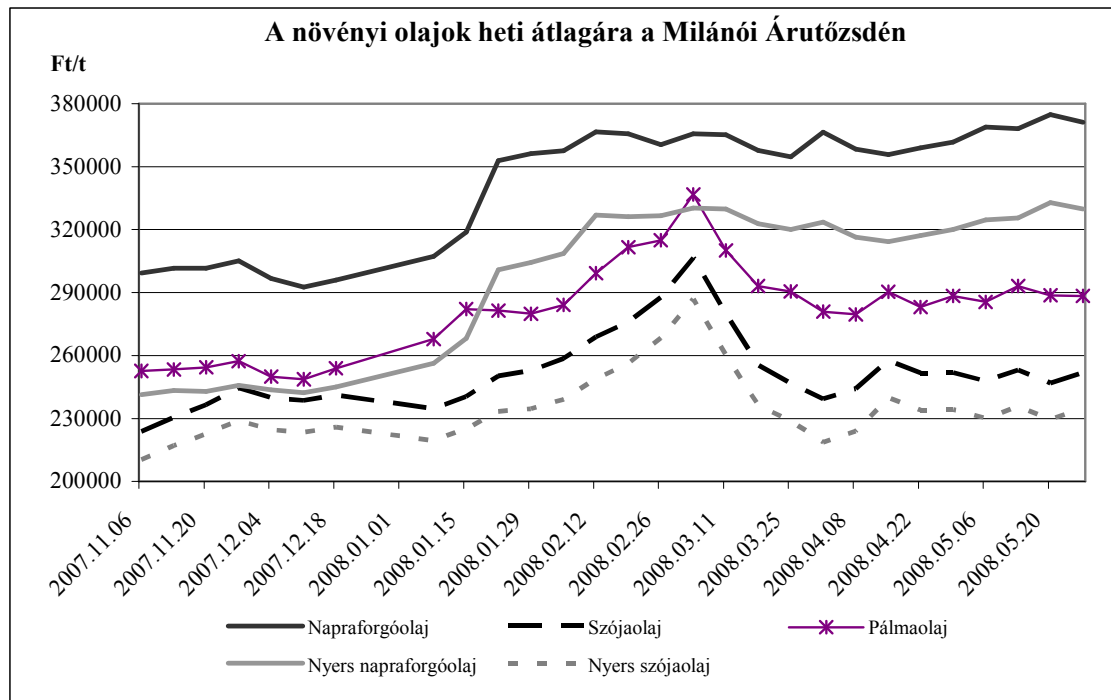
Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

4. ábra

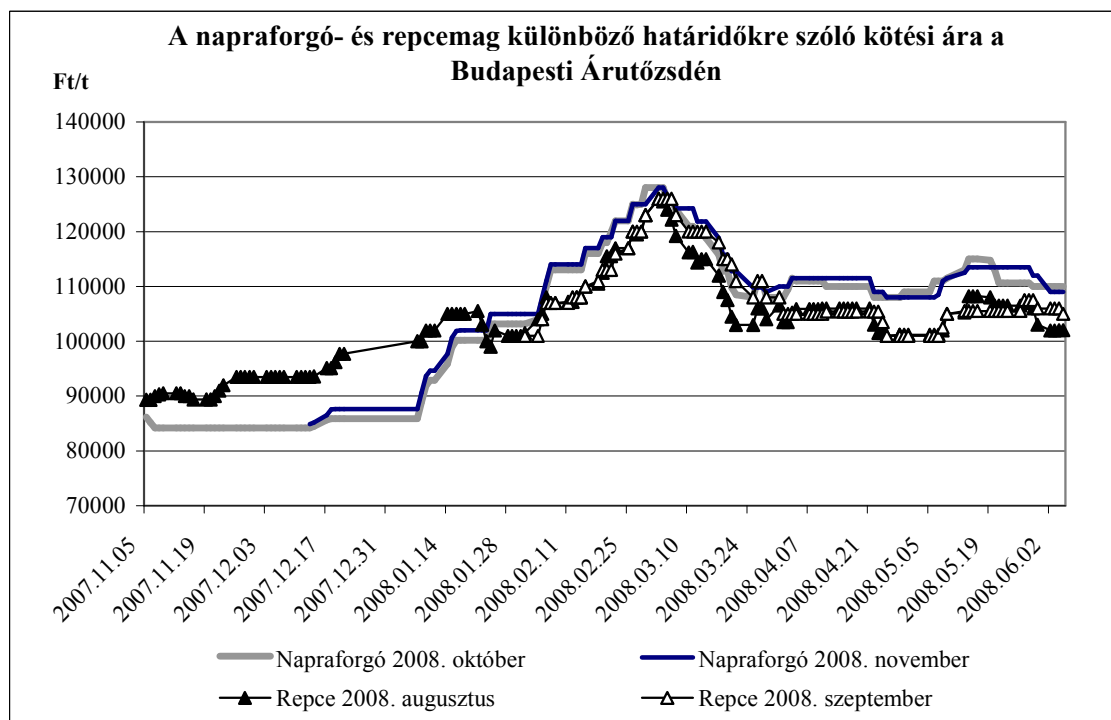
Forrás: MATIF határidős gabonapiac - napi statisztika

5. ábra

Forrás: Borsa di Milano - heti statisztika

6. ábra

Forrás: BÁT határidős gabonapiac - napi statisztika

1. táblázat

A FONTOSABB HAZAI OLAJOSMAGVAK TERMELŐI, A BELŐLÜK KÉSZÜLT TERMÉKEK FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁTLAGÁRA

Megnevezés		2007. május	2008. április	2008. május	2008. május / 2007. május	2008. május / 2008. április
Ipari Napraforgómag	tonna	30 659	9 016	3 863	12,6	42,8
	Ft/t	59 891	109 893	104 124	173,9	94,8
Repcemag	tonna	12 670	-	-	-	-
	Ft/t	63 414	-	-	-	-
Finomított napraforgóolaj	tonna	10 084	6 714	6 984	69,3	104,0
	Ft/t	199 525	380 600	393 263	197,1	103,3
Napraforgódara	tonna	17 029	18 182	15 900	93,4	87,4
	Ft/t	22 371	50 800	51 210	228,9	100,8

Forrás: AKI

2. táblázat

A NYERS NÖVÉNYOLAJOK ÁRA*

Ország		Hollandia	Németország	Olaszország	Egyesült Államok	Magyarország
Ft/tonna	Ár típusa	Prompt nagyker. ár	Prompt nagyker. ár	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti értékesítési ár
Napraforgóolaj	2008.05.02	309 185	-	319 980	-	333 303
	2008.05.16	268 357	-	325 573	-	-
	2008.05.30	268 913	-	329 753	-	-
Repcelaj	2008.05.02	233 662	234 423	-	-	-
	2008.05.16	243 667	244 910	-	-	-
	2008.05.30	242 004	245 616	-	-	-
Szójaolaj	2008.05.02	226 820	226 820	234 147	208 166	-
	2008.05.16	235 213	234 965	235 587	220 816	-
	2008.05.30	227 315	228 278	234 667	214 915	-

Forrás: AKI, ZMP, BM, CBOT, DARSS

* Fontosabb exportőr és importőr államok

EURÓPAI OLAJNÖVÉNY- ÉS DARAÁRAK

<i>Ország</i>		<i>Hollandia</i>	<i>Franciaország</i>	<i>Németország</i>	<i>Ausztria</i>	<i>Magyarország</i>
Ft/tonna	Ár típusa	Prompt ár az olajmalom kapujában	Prompt ár az olajmalom kapujában	Heti termelői és értékesítési ár *	Heti tőzsdei átlagár	Heti termelői és értékesítési ár *
<i>Napraforgómag</i>	2008.05.02	-	144 455	-	114 178	104 370
	2008.05.16	-	142 147	-	113 491	-
	2008.05.30	-	114 380	-	113 395	102 391
<i>Napraforgódara</i>	2008.05.02	50 458	-	-	50 188	51 789
	2008.05.16	49 330	49 728	-	49 886	54 879
	2008.05.30	47 365	46 956	-	48 772	51 949
<i>Repcemag</i>	2008.05.02	113 030	107 834	105 191	105 395	-
	2008.05.16	109 153	110 148	103 873	104 761	-
	2008.05.30	115 704	106 554	103 873	104 860	-
<i>Repcedara</i>	2008.05.02	51 700	-	51 953	47 679	-
	2008.05.16	57 187	59 756	57 868	47 392	-
	2008.05.30	45 030	58 274	57 868	47 553	-

Forrás: AKI, ZMP, BLPW, DARSS

* A termelői ár a mag, az értékesítési ár a dara esetén értendő.